

طراحی مدل مراقبت معنوی در توانبخشی بیماران مبتلا به سرطان

سیداحسان اسدی^{۱*}، فرداد دهنوی^۲۱. کارشناس ارشد پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران (نویسنده مسئول) ehsanasadi26@yahoo.com

۲. دکتری عمومی، نجف آباد، ایران

مقدمه: توانبخشی قسمت مهمی از برنامه مراقبتی بیماران مبتلا به سرطان می باشد و متخصصان توانبخشی بر توجه به نیازهای معنوی این مددجویان تاکید دارند. نیازهای معنوی تحت تاثیر فرهنگ می باشد که باید در ارایه مراقبت معنوی ضمن توانبخشی به آن ها توجه نمود. این مطالعه با هدف طراحی مدلی مطابق با واقعیت های موجود در کشور و فرهنگ مردم ایران جهت ارایه مراقبت معنوی در توانبخشی بیماران مبتلا به سرطان انجام گرفت.

روش کار: این مطالعه به صورت کیفی و با رویکرد تئوری زمینه ای در سال ۱۳۹۴ انجام شد. روش اصلی جمع آوری داده ها مصاحبه نیمه ساختار یافته با ۳۰ نفر شامل ۲۰ بیمار مبتلا به سرطان بستری در یکی از بیمارستان های اصفهان و خانواده هایشان، ۵ پرستار انکولوژی، ۲ پزشک، ۲ روانشناس و ۱ روحانی بود. طی دو مرحله ابتدا با استفاده از روش تئوری زمینه ای، تجارب مشارکت کنندگان تبیین گردید. سپس با استفاده از یافته های حاصل از این مرحله و مرور بر متون، مدل مناسب به روش ۳ مرحله ای واکر و اوانت شامل مشخص کردن مفاهیم کلیدی، مرور بر متون و سازمان دهی مفاهیم و بیانیه ها در داخل یک کل طراحی گردید.

یافته ها: طبقه مرکزی در این مطالعه «نیاز به حمایت» بود که بر اساس آن تئوری زمینه ای «تلاش برای کسب حمایت» و در ادامه «مدل مراقبت توانبخشی معنوی حمایت محور» ارایه گردید. اجزای مدل در دو بخش حمایت از بیمار به طور مستقیم (اجرای فرایند سیستماتیک مراقبت معنوی) و غیر مستقیم (توانمندسازی پرستاران، تشکیل تیم توانبخشی مراقبت معنوی، شایسته سازی معنوی پرستاران و حمایت از خانواده) ارایه می گردد.

نتیجه گیری: طبق این مدل، شناسایی و رفع نیازهای معنوی بیماران طی یک رویکرد سیستماتیک، توسعه آگاهی و حساسیت پرستاران نسبت به نیازهای معنوی بیماران، شایسته سازی معنوی و توانمند سازی پرستاران، ارتقای عملکرد تیمی و حمایت از خانواده جهت فراهم آوردن مراقبت معنوی بیماران طی توانبخشی ضروری هستند.

کلید واژه: توان بخشی، بیمار مبتلا به سرطان، مراقبت معنوی، تئوری زمینه ای، مدل